

Toelichting Verordening maatschappelijke ondersteuning Gemeente Hilvarenbeek 2015

Algemeen

De wet Maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) schrijft voor dat het college moet zorgdragen voor maatschappelijke ondersteuning. Onder maatschappelijke ondersteuning moet volgens de wet worden verstaan:

- 1°. bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld,
- 2°. ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,
- 3°. bieden van beschermd wonen en opvang.

Hoe aan deze opdracht invulling te geven, moet worden vastgelegd in een door de gemeenteraad vastgesteld plan. Vanaf 2012 heeft de Gemeenteraad van de gemeente Hilvarenbeek meerdere beleidsdocumenten vastgesteld ter voorbereiding van de decentralisaties. Met deze gezamenlijke documenten wordt, op een drietal uitzonderingen na, voldaan aan het gevraagde in de wet. Er is een beleidsoverzicht 'Samenzorgenvoor.... Zorg voor WMO 2015' opgesteld om de gemaakte beleidskeuzes en uitwerkingen in één document te bundelen, en een totaal overzicht te geven van de gemaakte beleidskeuzes.

Ten aanzien van en groot aantal zaken moet de gemeenteraad echter ook bij verordening regels stellen. Deze regels hebben voornamelijk betrekking hebben op aspecten van de hierboven bij 2 en 3 genoemde onderdelen van de maatschappelijke ondersteuning, maar ook op de ondersteuning van mantelzorgers.

Deze verordening geeft uitvoering aan deze opdracht.

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Definities

Het aantal definities in deze verordening zijn beperkt omdat definities zijn opgenomen in de WMO 2015 en het daarop gebaseerde Uitvoeringsbesluit Wmo 2015.

Dorpsnetwerk

We gaan ervanuit dat de inwoner zoveel als mogelijk binnen het eigen dorpsnetwerk een oplossing vindt voor zijn problemen in zelfredzaamheid en participatie. Daar waar een inwoner daar zelfstandig niet toe in staat is kan hij bij een professional binnen dat dorpsnetwerk een vraag stellen of een melding doen voor maatschappelijke ondersteuning.

melding

De melding is in de wet niet gedefinieerd, terwijl het wel een belangrijk moment markeert in de toegang. Om die reden is hier een definitie van het begrip opgenomen. Vanaf de melding start de onderzoeksperiode, afgesloten door een verslag.

Plan

Het plan zoals genoemd in artikel 2.1.2 van de wet, bestaat in Hilvarenbeek uit meerdere beleidsdocumenten, welke door de gemeenteraad zijn vastgesteld in aanloop naar onderhavige verordening. Dit is vervolgens gebundeld in een beleidsoverzicht 'Samenzorgenvoor.... Zorg voor WMO 2015'.

QuickScan

De QuickScan is een door de regio Midden Brabant ontwikkeld instrument met als doel het vormen van een toestandsbeeld van een cliënt/burger door een medewerker, op basis van een snelle scan, waarbij de problematiek op (meerdere) leefgebieden en de zelfredzaamheid in kaart wordt gebracht. De QuickScan sluit aan op de zelfredzaamheidsmatrix, welke ook ten grondslag ligt aan de afwegingskaders van het inkoopbeleid en de resultaat gebieden. Daarnaast heeft de QuickScan als doel te bepalen of en zo ja welke vervolgstappen nodig zijn.

Vraaganalyse

In de wet wordt gesproken over een verslag. Binnen Regio Midden Brabant, waar de gemeente Hilvarenbeek onderdeel van uit maakt wordt dit verslag in een (integrale) vraaganalyse weergegeven. Het doel van de integrale vraaganalyse is, samen met de cliënt, zicht te krijgen op en vaststellen van de ondersteuningsbehoefte, zelfredzaamheid en de gewenste resultaten. Dit is vervolgens de inbreng voor het (integrale) plan van aanpak.

Artikel 1.2 Reikwijdte verordening

Om in aanmerking te kunnen komen voor ondersteuning op grond van deze verordening moet iemand ingezetene zijn van de gemeente Hilvarenbeek. Iemand is ingezetene als hij staat ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie als inwoner van de gemeente.

Artikel 1.3 Vertegenwoordiger

In de wet is de vertegenwoordiger gedefinieerd als "persoon of rechtspersoon die een cliënt vertegenwoordigt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake".

Als een cliënt niet zelfstandig in staat is tot het behartigen van zijn belangen, bijvoorbeeld als gevolg van een verstandelijke of psycho-geriatrie beperking, of omdat het om een kind gaat, kan deze vertegenwoordiger zijn plaats innemen bij het doen van de melding en het indienen van de aanvraag.

Het college zal er op toezien dat de vertegenwoordiger ook werkelijk de belangen van de cliënt vertegenwoordigt. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan het college een gemachtigde (waarmee de vertegenwoordiger feitelijk gelijk gesteld kan worden) worden geweigerd als tegen die gemachtigde ernstige bezwaren bestaan.

Artikel 1.4 Nadere regels en beleidsregels

Het college kan nadere regels en beleidsregels vaststellen ter uitvoering van deze verordening.

Nadere regels zijn slechts mogelijk, voor zover dit past binnen de artikelen 147 en 156 van de Gemeentewet en de Wmo 2015 niet bepaalt dat de regels bij verordening moeten worden vastgesteld. Bij een aantal artikelen in deze verordening staat expliciet opgenomen dat hierover nadere regels (kunnen) worden opgesteld.

Op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) hoeft dit formeel niet in deze verordening te worden opgenomen dat het college ook bevoegd is tot het vaststellen van beleidsregels omdat het college de taak heeft de Wmo 2015 uit te voeren en daarmee ook de bevoegdheid tot het vaststellen van beleidsregels. Voor de volledigheid is deze bevoegdheid toch in dit artikel opgenomen, zodat hier geen twijfel over kan bestaan.

Onder beleidsregel wordt in de Awb verstaan: een bij besluit vastgestelde algemene regel, niet

zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent de afweging van belangen, de vaststelling van feiten of de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan.

Hoofdstuk 2 Maatschappelijke ondersteuning

Paragraaf 2.1 Procedure melding, onderzoek en aanvraag

Artikel 2.1.1 Melding en onderzoek

Met een melding genoemd in dit artikel bedoelen we een melding die wordt gedaan op basis van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning. Hiervan moet onderscheiden worden een vraag om informatie en advies. Dit is geen melding in het kader van de wet en dus ook niet in het kader van deze verordening.

Een melding kan gedaan worden in persoon bij een door het college vastgestelde professional uit het dorpsnetwerk van de inwoner. Als de inwoner zich daarbij niet prettig voelt, staan er ook andere mogelijkheden open om zich te melden, waaronder digitaal, schriftelijk of telefonisch.

Een digitale en schriftelijke melding zal gevolgd worden door een gesprek met een door het college aangewezen medewerker. Wie dat is, is afhankelijk van de gestelde hulpvraag en of iemand al bekend is. Dit kan ook via het SamenZorgTeam(SZT) als er sprake is van complexe, op meerdere leefgebieden, specialistische en dure problematiek en onvoldoende zelfredzaamheid van de cliënt. Als de situatie van de cliënt bij de medewerker voldoende bekend is, kan het onderzoek in overleg met de cliënt worden beperkt tot de onderdelen die volgens de medewerker en de cliënt of zijn vertegenwoordiger of mantelzorger van belang zijn in relatie tot de melding. Dit mag echter niet ten koste gaan van de integraliteit.

Het onderzoek bestaat uit een QuickScan en of een (integrale) vraaganalyse

Beschermd wonen is landelijk toegankelijk. Dit betekent dat inwoner overal terecht moet kunnen voor opvang en beschermd wonen.

Artikel 2.1.2 Weergave onderzoek

Deze bepaling is opgenomen in het belang van een zorgvuldige dossiervorming en een zorgvuldige procedure. Het doel van het opstellen van een onderzoek (in Hilvarenbeek de middelen QuickScan en (Integrale) vraaganalyse) is, samen met de cliënt, zicht te krijgen op en vaststellen van de ondersteuningsbehoefte, zelfredzaamheid en de gewenste resultaten. De invulling van deze verslagplicht is vormvrij. Hierbij is een voorbeeld genomen aan de praktijk van de Wmo. In de memorie van toelichting op het wetsvoorstel Wmo 2015 (Kamerstukken II 2013/14 33 841, nr.3) staat hierover dat het college een weergave van de uitkomsten van het onderzoek verstrekt om de cliënt in staat te stellen een aanvraag te doen voor een individuele voorziening. Dat moet in beginsel schriftelijk. Een goede weergave maakt het voor de gemeente inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met de cliënt. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek variëren met de uitkomsten van het onderzoek. Zo kan de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt zijn als de cliënt van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een individuele voorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn. Desgewenst kan de gemeente de schriftelijke weergave van de uitkomsten van het onderzoek ook gebruiken als een met de cliënt overeengekomen plan (arrangement) waarin de gemaakte afspraken en de verplichtingen die daaruit voortvloeien, zijn vastgelegd. Het is in dat geval passend dat het college en de cliënt dit plan ondertekenen.

In Hilvarenbeek wordt gewerkt met de QuickScan en het eventueel daaropvolgende (integrale) vraaganalyse, deze zijn een weergave van het onderzoek. Indien er behoefte bestaat aan een

ondersteuningsarrangement zal er een (integraal) plan van aanpak worden opgesteld, waarin, zoveel als mogelijk, samen met de cliënt de afspraken worden vastgelegd over de inzet van eigen kracht, het sociale netwerk en/of professionals, die nodig zijn om de gewenste resultaten te bereiken.

Artikel 2.1.3 Advisering

Het college kan extern advies inwinnen indien dat voor de beoordeling van een aanvraag nodig is; als dat de enige mogelijkheid is om een zorgvuldig onderzoek naar de aanvraag te doen, is het zelfs een voorwaarde. Onder adviserende instantie kan ook begrepen worden een regionaal expertiseteam. Het is bij de adviesaanvraag van belang dat hierbij een heldere vraag of afgebakende opdracht wordt verstrekt, zodat duidelijk is voor de cliënt en de adviseur welk aanvullend onderzoek nog nodig is. In artikel 2.3.8, derde lid, van de wet is een medewerkingsplicht opgenomen. De cliënt is verplicht aan het college desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van deze wet.

Het adviesverzoek zal veelal plaatsvinden in de onderzoeksfase. Dit is na melding en voorafgaande aan de aanvraag. Het zal dan deel uitmaken van het onderzoek waartoe de gemeente verplicht is. Het advies zal, indien het tot een aanvraag komt, meegenomen worden in de afhandeling van die aanvraag.

Artikel 2.1.4 Aanvraag

Als de cliënt besluit een aanvraag in te dienen voor een maatwerkvoorziening, moet dit schriftelijk gebeuren.

Het college kan in nadere regels bepalen dat het indienen van een aanvraag alleen mogelijk is via een daartoe door het college vastgesteld formulier.

Voor zover het college het mogelijk maakt om een aanvraag digitaal in te dienen, stelt het ook altijd de mogelijkheid open om dit schriftelijk te doen.

Artikel 2.1.5 Inhoud beschikking

Uitgangspunt van de wet is dat de cliënt een maatwerkvoorziening in 'natura' krijgt. Indien gewenst door de cliënt bestaat echter de mogelijkheid van het toekennen van een budget.

Tweede lid, onder a, en derde lid, onder a: het beoogde resultaat is bijvoorbeeld 'mobiliteit' en niet 'een scootmobiel'.

Tweede, onder b, en derde lid, onder d: onder 'duur' valt ook de termijn waarop een voorziening technisch is afgeschreven.

De in lid 2 onder c genoemde motivatiemoet in het besluit worden opgenomen. De motivering moet namelijk een besluit dragen. Het college stelt regels waarop dit plaats zal vinden.

Het vierde lid dient uitsluitend ter informatie aan de cliënt. Het college neemt niet de hoogte van de bijdrage in de kosten in de beschikking op. Dat loopt immers via het CAK, evenals de mogelijkheid van bezwaar en beroep daartegen. Zie artikel 12 en artikel 2.14, zesde lid, van de wet, waarin is bepaald dat de bijdrage voor een maatwerkvoorziening dan wel een persoonsgebonden budget, met uitzondering van die voor opvang, wordt vastgesteld en voor de gemeente geïnd door het CAK.

Paragraaf 2.2 Vormen van maatschappelijke ondersteuning

Artikel 2.2.1. Clientondersteuning

Binnen de huidige door de gemeente vastgestelde ondersteuningsstructuur wordt cliëntondersteuning geboden. Professionals bieden onafhankelijk informatie en advies en ondersteuning.

In het geval een inwoner behoefte heeft aan onafhankelijk ondersteuning door een professional die geen deel uitmaakt van de lokale ondersteuningsstructuur is cliëntondersteuning beschikbaar door

een door de gemeente aangewezen instantie. De inwoner kan ook andere instanties of personen hiervoor benaderen.

Het staat de cliënt vrij om zich bij te laten staan door iemand van zijn/haar keuze (vrijwillig of professioneel) uit zijn sociale netwerk dan wel dorpsnetwerk.

Het verstrekken van informatie over cliëntondersteuning vindt plaats na melding dan wel tijdens het eerste gesprek dat met inwoners in het kader van het onderzoek wordt gevoerd. Daarnaast communiceren we dit via de gemeentelijke communicatiekanalen.

Artikel 2.2.2 Inzet voorzieningen

Het college kan algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen inzetten voor de ondersteuning. Uitgangspunt hierbij is dat met de ondersteuning gekomen wordt tot meer zelfredzaamheid en participatie, behoud daarvan of voorkomen van het verlies daarvan.

Een algemene voorziening is in de wet gedefinieerd als een aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op het versterken van zelfredzaamheid en participatie of op opvang.

Voor de opvang is bijvoorbeeld een inloop als algemene voorziening aanwezig. Denk aan de huiskamers in de verschillende kernen.

Verder zijn er bijvoorbeeld sportvoorzieningen en club- en buurthuizen die als algemene voorziening beschikbaar zijn. Een algemene voorziening is ook de kortdurende ondersteuning door het dorpsnetwerk, zoals de dorpsondersteuner of cliëntondersteuning.

De voorwaarden die het college aan het gebruik van algemene voorzieningen verbindt gaan om algemene criteria en voorwaarden die niet afhankelijk zijn van de persoonlijke situatie van de cliënt.

Ook personen die op grond van de Wet langdurige zorg in een instelling verblijven kunnen gebruik maken van een algemene voorziening.

Een maatwerkvoorziening is in de wet gedefinieerd als een op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen. Het gaat hierbij om ondersteuning op maat, waarvoor een beschikking wordt afgegeven. Voor de maatwerkvoorziening kan een inkomensafhankelijke of inkomensonafhankelijke eigen bijdrage verschuldigd zijn. Ook hier geldt dat het college voorwaarden of verplichtingen kan verbinden aan de maatwerkvoorziening. Dat kunnen algemene voorwaarden en verplichtingen zijn.

Bijvoorbeeld dat een scootmobiel overdekt moet worden gestald, dat iemand in de opvang mee moet werken aan het opstellen en nakomen van een ondersteuningsplan of dat iemand zich in een instelling voor beschermd wonen houdt aan de leefregels die daar gelden. Ook kunnen de verplichtingen meer toegespitst zijn op de cliënt, bijvoorbeeld in relatie tot de gewenste te behalen resultaten.

Lid 3 geeft voorwaarden en verplichtingen welke gesteld kunnen worden. Daaronder valt onder andere de medewerking verlenen aan het opstellen, uitvoeren en evalueren van het ondersteuningsarrangement. Met het evalueren wordt beoogd een monitoring toe te passen op de bij de cliënt ingezette ondersteuning. Het is belangrijk dat zichtbaar is of met het ingezette ondersteuningsarrangement ook de beoogde resultaten behaald gaan worden. En zo niet dat er bijgestuurd kan worden.

Artikel 2.2.3 Ondersteuning binnen resultaatgebieden

De algemene en maatwerkvoorzieningen zijn altijd gericht op het behalen van een of meer resultaten. Deze zijn gegroepeerd in 8 resultaatgebieden. Binnen deze resultaatgebieden zijn steeds 5 treden van zelfredzaamheid omschreven. De mate van zelfredzaamheid in combinatie van het resultaatgebied zijn (mede) bepalend voor de ondersteuning die geboden gaat worden. Een van de treden is die van een acute problematiek. De mate van zelfredzaamheid dan wel de acute problematiek is bepalend voor het maatwerkarrangement dat geboden moet gaan worden.

De volgende resultaat gebieden zijn benoemd:

- a. Sociaal netwerk: het hebben van een sociaal netwerk en de mate waarin iemand in staat is een sociaal netwerk te onderhouden dat ondersteunend is bij de maatschappelijke participatie. Om langer zelfredzaam te blijven en eenzaamheid te voorkomen, is het van belang dat een cliënt beschikt over een sociaal netwerk. Een cliënt kan ondersteuning krijgen om zo'n netwerk op te bouwen, maar ook om hier gebruik van te maken om bijvoorbeeld zijn zelfredzaamheid te bevorderen of in stand te houden. Hieronder kunnen vallen de hulpmiddelen zoals een rolstoel of een scootmobiel. Maar ook het hebben van een Collectieve vervoersvoorziening kan een bijdrage leveren aan het hebben en onderhouden van een sociaal netwerk zijn voor het hebben van een sociaal netwerk.
- b. Huisvesting: het al dan niet hebben van woonruimte en de mate waarin de huisvesting veilig, schoon gezond en / of past bij een beperking die iemand heeft. Of iemand in staat is de huisvesting te betalen, al dan niet uitzetting dreigt of iemand woont op een plek waar dat al dan niet gewenst is. Onder het resultaat huisvesting valt het deelresultaat de mate waarin iemand in staat is om het huishouden op orde te hebben, maar ook aanpassingen aan de woning.
- c. Financiële situatie: het hebben van geen inkomen en hoge en groeiende schulden en de mate waarin iemand in staat is om inkomen te generen, zijn uitgave patroon aan te passen en zijn schulden te beheren. Dit kan resulteren in een ondersteuning bij het op orde houden van de administratie zodat op tijd de rekeningen worden betaald, maar ook het ondersteunen bij het invullen van formulieren zodat aanvragen bij de juiste instanties terecht komen.
- d. Thuissituatie: Is er sprake van huiselijk geweld, seksueel of verbaal geweld of verwaarlozing. Huisgenoten worden bedreigd in hun veiligheid, welzijn of ontwikkeling. Daarnaast wordt de mate waarin huisgenoten in staat zijn om elkaar relationeel te ondersteunen en of er geleefd wordt in een al dan niet veilige leefomgeving.
- e. Opvoed- en opgroeisituatie vanuit perspectief ouders/verzorgers (in aanvulling op thuissituatie): dit in aanvulling op de thuissituatie waarbij de ouders al dan niet in staat zijn om een kind een veilige leefomgeving te bieden, dan welde mate waarin het kind zich, in de al dan niet in het kind gelegen oorzaak, kan ontplooien en ontwikkelen.
- f. Opvoed- en opgroeisituatie vanuit perspectief kind (in aanvulling op thuissituatie): dit in aanvulling op de thuissituatie de mate waarin het kind zich kan ontplooien en ontwikkelen.

Voor de resultaatgebieden genoemd onder e en f moet aangetekend worden dat de ondersteuning vaak zal plaatsvinden op basis van de Jeugdwet. De Jeugdwet is hierbij vaak voorliggend. Deze twee resultaat gebieden zijn echter wel opgenomen omdat deze aansluiten bij de resultaatbieden zoals deze gehanteerd worden ten aanzien van inkoop.

- g. Dagingvulling: De wijze waarop iemand zijn dag besteed en deelneemt aan maatschappelijke, recreatieve, sociale en/of religieuze activiteiten. Het ontbreken van een zinvolle dagingvulling kan

leiden tot overlast en het niet aanwezig zijn van participatie. Het al dan niet zelfstandig in staat zijn tot een zinvolle en passende daginvulling te komen waarbij de oorzaak al dan niet in de persoon gelegen omstandigheid ligt.

- h. Mantelzorgondersteuning: vanuit het perspectief van de mantelzorger, de mate waarin er sprake is van overbelasting van de mantelzorger en de mogelijkheid om draaglast en draagkracht met elkaar in balans te brengen waarbij, de oorzaak al dan niet in de persoon gelegen omstandigheid ligt.

De mantelzorger vormt een belangrijke schakel in de ondersteuning van de cliënt en kan er vaak in belangrijke mate aan bijdragen dat de cliënt langer in zijn vertrouwde omgeving kan blijven wonen. De mantelzorger is ook vertrouwd voor de cliënt, waardoor de ondersteuning door een mantelzorger vaak beter wordt geaccepteerd.

Het doel van de mantelzorgondersteuning is dat de mantelzorger in staat blijft om zijn mantelzorgtaken uit te voeren en te voorkomen dat deze overbelast raakt. Dat is immers niet in het belang van de mantelzorger, maar evenmin van de cliënt.

Van mantelzorg is sprake waar het de gebruikelijke zorg overstijgt. Echter hierbij is het van belang om naar draaglast en draagkracht van de individuele mantelzorger te kijken. Deze kan namelijk per mantelzorger verschillen.

Zelfzorg en gezondheid bij personen met een somatische, lichamelijke of psychogeriatrische grondslag valt onder de zorgverzekeringswet en valt daarom voor deze doelgroep niet onder de Wmo 2015.

Paragraaf 2.3 Criteria voor verstrekking van een maatwerkvoorziening

Artikel 2.3.1 Algemene criteria voor maatwerkvoorziening

In het eerste lid wordt verwezen naar de algemene criteria die zijn opgenomen in de artikelen 1.2.1 en 1.3.5 van de wet.

In dit artikelen wordt verwoord dat er sprake moet zijn van:

- Beperkingen, chronische psychische of psychosociale problemen;
- Problemen in de zelfredzaamheid, participatie of het zelfstandig functioneren;
- Een onvermogen om op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk voldoende oplossingen te vinden voor deze problemen;

Daarnaast moeten ook algemene voorzieningen onvoldoende bijdragen aan een oplossing. Eerst wordt derhalve gekeken naar de eigen kracht en andere mogelijkheden om de cliënt te helpen met zijn problemen met betrekking tot zijn zelfredzaamheid, participatie of zelfstandig functioneren. Dat kan bijvoorbeeld simpelweg een verwijzing zijn naar een voorliggende voorziening, het helpen bij het inzetten van zijn eigen netwerk, kortdurende, lichte ondersteuning door een professional uit het dorpsnetwerk of een verwijzing naar een algemene voorziening, zoals de een huiskamer binnen het dorp voor dagbesteding.

De maatwerkvoorziening vormt het (aanvullende) sluitstuk, als voorliggende opties niet voldoende zijn.

Voor opvang voor een persoon die de thuissituatie heeft verlaten in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, geldt niet dat er sprake moet zijn van beperkingen, chronische psychische of psychosociale problemen.

Als het college vaststelt dat een maatwerkvoorziening noodzakelijk is, zal het college kiezen voor de goedkoopst doelmatige voorziening. Voorop staat dat de voorziening adequaat (doelmatig) is om bij te dragen aan de ondersteuningsbehoefte. Als er echter meerdere varianten mogelijk zijn, kiest het college voor de goedkoopste variant.

Een cliënt heeft het recht een eigen keuze te maken uit de gecontracteerde partijen voor het resultaatgebied waarop ondersteuning wordt geboden. Wil of kan de cliënt geen keuze maken dan zal de gemeente deze keuze maken.

Maatwerkvoorzieningen kunnen in bruikleen of in eigendom worden verstrekt. Als een maatwerkvoorziening in bruikleen wordt verstrekt, kan het college met de cliënt een bruikleenovereenkomst afsluiten.

Uiteraard bestaat voor een maatwerkvoorziening in de vorm van dienstverlening deze keuzemogelijkheid niet.

Paragraaf 2.4 Aanvullende criteria maatwerkvoorzieningen zelfredzaamheid of participatie

Artikel 2.4.1 Algemene aanvullende criteria

In dit artikelen zijn algemene aanvullende criteria geformuleerd voor een maatwerkvoorziening, gericht op zelfredzaamheid of participatie. Als een cliënt niet voldoet aan deze criteria, komt hij in principe niet in aanmerking voor de betreffende maatwerkvoorziening. De Wmo 2015 betekent echter maatwerk, zodat ook bij de toepassing van deze criteria maatwerk wordt toegepast.

De Wmo 2015 legt de nadruk op de eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van de burger voor zijn eigen leven, zijn zelfredzaamheid en participatie.

Die eigen verantwoordelijkheid heeft meerdere kanten:

- Het college kijkt naar de mogelijkheden van de cliënt, de mogelijkheden van gebruikelijke hulp, van het netwerk rond de cliënt of om een vrijwilliger in te zetten, de beschikbaarheid van voorliggende voorzieningen, de mogelijkheid om gebruik te maken van voorzieningen in zijn buurt, zoals een maaltijdservice, een boodschappendienst of klussendienst of van algemene voorzieningen die het college ter beschikking stelt.
- Een burger zal zich rekenschap moeten geven van en anticiperen op wat vaak inherent is aan de beperkingen die hij heeft en aan nieuwe levensfasen. Bij iedere levensfase horen bijvoorbeeld andere wensen ten aanzien van de toegankelijkheid van de woning. Dat betekent dat een cliënt tijdig maatregelen moet nemen om ervoor te zorgen dat hij kan verhuizen naar een meer geschikte woning, die past bij zijn levensfase en omstandigheden.
- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen leven betekent eveneens dat de burger ervoor zal moeten zorgen dat hij voldoende is verzekerd en eventueel gebruik kan maken van de faciliteiten van een thuiszorgorganisatie voor de situatie dat hij tijdelijk ondersteuning nodig heeft, zoals tijdelijk gebruik van hulpmiddelen of waar gebruik maakt van hand- en spandiensten.
- Ook zal hij bereid moeten zijn zelf te investeren in bepaalde hulpmiddelen die hij kan kopen in een gewone winkel of bijvoorbeeld een thuiszorgwinkel, zoals een sta-op stoel, een wandelstok of een rollator. Dit zijn hulpmiddelen die de Rijksoverheid in het verleden bewust uit het hulpmiddelenpakket van de Zorgverzekeringswet heeft gehaald, omdat zij betaalbaar zijn, veel gebruikt worden of passen binnen een bepaalde levensfase, net als een kinderwagen bij jonge mensen. Feitelijk hebben deze hulpmiddelen hiermee een algemeen gebruikelijk karakter gekregen.
- Het kan ook betekenen dat rollen in huis anders verdeeld moeten worden of dat een kind dat toch op bezoek komt, meteen wat boodschappen meeneemt.
- Waar een burger niet meer in staat is om zelf te voorzien in zijn zelfredzaamheid en participatie, kan hij een beroep doen op ondersteuning door het college.

Als dit alles onvoldoende is om de cliënt voldoende te ondersteunen in zijn zelfredzaamheid en participatie, kan de cliënt een aanvraag indienen voor een (aanvullende) maatwerkvoorziening.

Een voorziening moet veilig zijn en geen gezondheidsrisico's met zich meebrengen voor de cliënt of een ander. Zo zal bijvoorbeeld iemand die geen verkeersinzicht heeft niet in aanmerking kunnen komen voor een aangepaste fiets of een snelle scooter.

Als er al eerder een maatwerkvoorziening (of individuele voorziening, zoals dat heette onder de oude Wet maatschappelijke ondersteuning) is verstrekt en deze voorziening biedt nog voldoende ondersteuning en is nog niet technisch afgeschreven, dan komt de cliënt niet opnieuw in aanmerking voor een maatwerkvoorziening. De noodzaak is dan niet aanwezig. Het is voor het college belangrijk dat het objectief kan vaststellen of de voorziening noodzakelijk is. Als een cliënt zich op een zodanig moment meldt dat een objectieve beoordeling niet meer mogelijk is, dan komt dat voor rekening en risico van de cliënt. Bovendien blijkt hier dan ook uit dat de cliënt in staat is gebleken zelf met oplossingen te komen voor zijn probleem, zodat ondersteuning door het college niet aan de orde is.

De Wmo 2015 en ook deze verordening is gericht op het bereiken van resultaten: versterking of behoud van zelfredzaamheid en participatie staan daarbij centraal. Een en ander is verder uitgewerkt in de resultaatgebieden die in deze verordening staan opgenomen. De inzet van maatwerkvoorzieningen kan onderdeel uitmaken van een (integraal) plan van aanpak, waar behalve de maatwerkvoorziening ook inzet van de cliënt wordt verwacht, gebruik van algemene voorzieningen of deelname aan bepaalde activiteiten. Als een cliënt weigert om aan een dergelijk (integraal) plan van aanpak mee te werken die het college noodzakelijk vindt voor het bereiken van de resultaatgebieden, of niet meewerkt aan de uitvoering daarvan, kan dit tot gevolg hebben dat ook de maatwerkvoorziening wordt geweigerd.

Als de noodzaak tot het opnieuw verstrekken van een voorziening aan de cliënt te verwijten is, bijvoorbeeld omdat de voorziening niet op de juiste manier is onderhouden, of de cliënt zijn eerder verstrekte pgb niet op de juiste wijze heeft besteed, kan dit aanleiding zijn om een nieuwe aanvraag om een maatwerkvoorziening te weigeren.

Als er sprake is van een maatwerkvoorziening, maar deze maatwerkvoorziening leidt niet of nauwelijks tot meerkosten ten opzichte van een algemeen gebruikelijke voorziening, dan kan een maatwerkvoorziening worden afgewezen. Iemand wordt dan in staat geacht hier zelf in te voorzien.

Artikel 2.4.2 Aanvullende criteria maatwerkvoorziening mantelzorgondersteuning met verblijf

Mantelzorgondersteuning met verblijf is slechts gedurende maximaal 3 etmalen per week mogelijk. Als er behoefte is aan meer etmalen per week, dan moet de cliënt een beroep doen op de Wet langdurige zorg.

Er moet permanent toezicht noodzakelijk zijn in verband met de beperkingen van de cliënt. Daarnaast moet duidelijk zijn dat ontlasting van de mantelzorger noodzakelijk is. Daarbij is het verhaal van de mantelzorger leidend.

Artikel 2.4.3 Aanvullende criteria voor maatwerkvoorziening doventolk

De doventolk is bestemd voor ondersteuning in de dagelijkse privésituatie. Als een doventolk noodzakelijk is voor het werk, dan kan een beroep worden gedaan op een voorliggende voorziening via het UWV.

Het college kan het aantal uren dat het beschikbaar stelt maximeren.

Artikel 2.4.4 Aanvullende criteria maatwerkvoorziening sociaal-recreatief vervoer

Het sociaal recreatief vervoer is bestemd voor lokaal vervoer.

Op grond van bestaande jurisprudentie wordt er vanuit gegaan dat een cliënt met een gemaximeerd aantal kilometers met een taxi of collectief aanvullend vervoer kan voldoen in zijn behoefte aan maatschappelijke participatie. Het college zal regels stellen omtrent het maximaal aantal kilometers. In individuele gevallen kan hiervan, op basis van een gemotiveerd verzoek van de cliënt, worden afgeweken.

Het primaat ligt bij het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV). Dat wil zeggen dat als het CVV naar het oordeel van het college volstaat om te voldoen in de behoefte aan participatie van de cliënt, de cliënt een pasje voor het CVV ontvangt.

Als betrokkene is aangewezen op het CVV, dan kan hij niet in aanmerking komen voor een pgb ten behoeve van het sociaal-recreatief vervoer. Dat is geregeld in artikel 3.1, tweede lid, onder b, van deze verordening. In het derde lid is geregeld dat van deze algemene bepaling kan worden afgeweken in door het college te stellen regels.

Het primaat van het CVV laat onverlet dat een cliënt wel in aanmerking kan komen voor een vervoermiddel voor de korte afstand, zoals een scootmobiel of een aanpassing aan de fiets.

Het College zal verdere invulling geven aan de wijze waarop gebruik gemaakt kan worden van het collectief vraagafhankelijk vervoer. Bij het stellen van nadere regels zal rekening gehouden worden met de nieuwe doelgroepen en taken welke onder de WMO 2015 vallen.

Artikel 2.4.5 Aanvullende criteria maatwerk woonvoorzieningen

Om te kunnen blijven wonen in de eigen woning kan het noodzakelijk zijn daarin de noodzakelijke voorzieningen te treffen, zodat de cliënt voldoende zelfredzaam blijft.

Het college doet dit pas als het de afweging heeft gemaakt dat een verhuizing voor de cliënt niet een meer aangewezen oplossing is. Kosten welke verbonden zijn aan een verhuizing komen voor rekening van de cliënt zelf.

De term eigen woning impliceert dat de voorzieningen alleen aangebracht kunnen worden op het adres waar de cliënt woont. De aanpassing kan derhalve geen betrekking hebben op verblijfplaatsen die niet geschikt of bestemd zijn om het gehele jaar door te worden bewoond.

Als betrokkene in een instelling verblijft op grond van de Wet langdurige zorg, is een woonvoorziening niet aan de orde. Er is immers geen sprake van verbetering of handhaving van de zelfredzaamheid of participatie van de cliënt en bovendien is de Wet langdurige zorg in dat geval voorliggend. Als een cliënt in de opvang verblijft, kan een woonvoorziening wel aan de orde zijn. Een instelling voor beschermd wonen wordt geacht toegerust zijn op bewoners met een beperking.

Een woonvoorziening kan ook betrekking hebben op het bezoekbaar maken van een woning. Dit gebeurt in principe slechts bij één woning. Slechts in uitzonderingssituaties is het mogelijk nog een andere woning aan te passen. Dat kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als de ouders van een kind gescheiden zijn en het kind hierdoor één van de ouders niet thuis kan bezoeken.

De eigenaar van de woning is er voor verantwoordelijk dat de woning bewoonbaar is. Problemen zoals lekkages, schimmelvorming etc. kunnen tot een voor de cliënt ongezonde situatie leiden, doch behoren in principe niet tot de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Paragraaf 2.5 Waardering mantelzorgers

Artikel 2.5.1 Blijk van waardering voor mantelzorgers

Met de inwerkingtreding van de Wmo 2015 is het mantelzorgcompliment van de rijksoverheid vervallen. In plaats daarvan moet het college zorgdragen voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers van haar cliënten.

De wijze waarop is vrij. Het college zal zorgdragen voor passende invulling. Waarbij op voorhand niet wordt gekozen voor één soort compliment, maar voor flexibiliteit en aansluitend op de behoefte van de mantelzorgers. De waardering wordt op maat ingevuld (waarbij geen onderscheid gemaakt wordt op basis van inkomen, intensiteit van de mantelzorg of de afstand tot de cliënt). Het compliment wordt toegekend aan de mantelzorger

Paragraaf 2.6 Tegemoetkoming meerkosten

Artikel 2.6.1 Tegemoetkoming meerkosten personen met een beperking of chronische problemen

De centrale overheid heeft de landelijke regelingen Wtcg en CER afgeschaft. De gemeente heeft beleidsvrijheid in de besteding van deze middelen. De intentie van de gemeente is om inwoner met een beperking of een chronisch probleem te compenseren voor de meerkosten. Hoe hier verder invulling aangegeven wordt is aan het college.

Een tegemoetkoming kan hierbij wel inkomensafhankelijk zijn.

Hoofdstuk 3 Ondersteuning in de vorm van een pgb

Artikel 3.1 Mogelijkheden tot het kiezen voor een pgb

Op grond van artikel 2.3.6 van de wet moet de cliënt voldoen aan een aantal voorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor een pgb. Deze zijn:

- hij moet, al dan niet met ondersteuning, in staat zijn om een pgb te beheren. Dat wil zeggen dat hij de administratieve verantwoordelijkheden aankan, maar ook kan bepalen wat hij nodig heeft en door hem ingeschakelde personen kan aansturen;
- hij kan motiveren waarom hij de maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb wenst te ontvangen;
- de diensten, hulpmiddelen e.d. die hij met het pgb wenst in te kopen worden veilig, doeltreffend en cliëntgericht verstrekt en dragen bij aan het behalen van het beoogde resultaat.

Ook bepaalt de wet dat het college een pgb kan weigeren:

- voor zover de kosten van de met het pgb in te kopen ondersteuning hoger zijn dan de kosten van de maatwerkvoorziening; of
- indien het college eerder een beslissing voor het verstrekken van een maatwerkvoorziening of pgb heeft herzien in verband met het verstrekken van onjuiste of onvolledige gegevens, het niet voldoen aan de voorwaarden die verbonden zijn aan de maatwerkvoorziening of pgb of een onjuiste besteding van een pgb.

Om te kunnen vaststellen of de cliënt aan deze voorwaarden voldoet, wordt van de cliënt verwacht dat hij een gemotiveerd verzoek indient als hij voor een pgb in aanmerking wil komen. Aan dit verzoek wordt een aantal eisen verbonden, dat is opgenomen in het eerste lid. In het tweede lid zijn aanvullende eisen voor een pgb opgenomen.

Uitgangspunt is dat de cliënt naar het oordeel van het college voldoet aan alle in artikel 2.3.6, tweede lid, van de wet, genoemde voorwaarden en dat op de cliënt ook niet de in dat artikel genoemde weigeringsgronden van toepassing zijn.

Als een cliënt niet zelf tot een redelijke waardering van zijn belangen in staat is, moet zijn gewaarborgd dat een derde die de cliënt daarbij ondersteunt hiertoe wel in staat is en er ook geen ongewenste belangenverstrengeling aan de orde is. Om die reden moet een aantal voorwaarden door het college gesteld worden aan deze begeleiding.

In het derde lid is een aantal aanvullende weigeringsgronden opgenomen.

Als er sprake is van ondersteuning in een spoedeisende situatie, als bedoeld in artikel 2.3.3 van de wet is er nog geen sprake van geïndiceerde ondersteuning. In zo'n geval is de ondersteuning niet mogelijk via een pgb. Zodra het reguliere onderzoek is afgerond en een maatwerkvoorziening blijkt aan de orde, dan kan de cliënt uiteraard wel een verzoek indienen voor een pgb.

Besteding van een pgb in het buitenland is alleen mogelijk als hiervoor expliciet vooraf toestemming is gegeven. Het college zal hierbij toetsen of de besteding van het pgb past binnen het ondersteuningsplan en de te behalen resultaatgebieden.

Als Collectief Vraagafhankelijk Vervoer als maatwerkvoorziening voor een cliënt passend wordt geacht, is een pgb in principe niet mogelijk. Het college kan daarop een uitzondering maken als het pgb wordt bestemd voor de aanschaf van een gehandicaptenvoertuig of de aanpassing van de eigen personenauto of brommobiel. Voorwaarde is wel, dat hij voor 5 jaar afziet van het gebruik van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer op Maat. Dit is opgenomen in artikel 2.3.6, derde lid.

Een pgb is niet mogelijk voor de betaling van een persoon die hem begeleidt met het beheer van het pgb. Ook mogen er van het pgb geen administratiekosten worden betaald.

Binnen een resultaatgebied moet de cliënt kiezen om deze òf in natura òf in de vorm van een pgb te ontvangen. Als een cliënt voor meerdere resultaatgebieden ondersteuning nodig heeft, kan hij wel tussen de resultaatgebieden onderscheid maken of hij deze in natura of in de vorm van een pgb wenst te ontvangen.

Voor aanvullende voorzieningen die binnen een resultaatgebied nodig zijn, anders dan voor dienstverlening, behoudt de cliënt de vrije keuze. Dus als een cliënt voor het resultaatgebied Sociaal Netwerk voor de dienstverlening een pgb wenst te ontvangen, maar voor dit resultaatgebied ook een vervoersvoorziening nodig heeft, kan hij deze vervoersvoorziening in natura ontvangen.

Artikel 3.2 Hoogte van het pgb en begroting

De basis voor de vaststelling van de hoogte van het pgb is de door de cliënt ingediende begroting.

Het college het begrenst het pgb echter op de tarieven zoals dit in lid 2 van dit artikel worden omschreven. Deze tarieven zijn derhalve de feitelijke maxima. Het maximum tarief is afgeleid van de kostprijs voor de ondersteuning in natura.

Daarnaast kan het college een differentiatie in de tarieven toepassen waarbij het rekening kan houden met het feit of de ondersteuning binnen het informele circuit wordt geleverd (familie, burens, sociale netwerk), door een ZZP'er of door een geregistreerde professionele (zorg)organisatie/instelling. Als het college deze differentiatie toepast zal het criteria moeten stellen om te kunnen beoordelen van welk soort ondersteuning sprake is.

Voor zover de cliënt door de verstrekking van een pgb kosten bespaart voor een in zijn situatie algemeen gebruikelijk te achten product, kan het college besluiten die kosten in mindering te brengen op het pgb.

Hiermee wordt aan het college de mogelijkheid gegeven om rekening te houden met kosten die geen betrekking hebben op specifieke salariskosten.

Artikel 3.3 Pgb overige maatwerkvoorzieningen

Voor overige maatwerkvoorzieningen, zoals woonvoorzieningen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen wordt het maximale pgb-tarief afgeleid van de kostprijs van de voorziening in natura.

Het college kan daarbij wel rekening houden met verlaging van de kostprijs als er bijvoorbeeld

geen sprake is van arbeidsloon door een aannemer, omdat de werkzaamheden worden uitgevoerd binnen het informele circuit.

Artikel 3.4 Besteding en verantwoording van het pgb

De Sociale Verzekeringsbank beheert het pgb van de cliënt en keert het pgb uit aan de leverancier of dienstverlener, op basis van de facturen die de cliënt bij de Sociale Verzekeringsbank indient. Het college zal in nadere regels vastleggen welke regels er voor de cliënt gelden ten aanzien van de besteding en verantwoording van het pgb. Daarbij staat voorop dat het pgb zal moeten worden besteed voor het bereiken van de vastgestelde resultaten. Ook zal het niet mogelijk zijn om een pgb onbeperkt op te sparen.

Hoofdstuk 4 Bijdragen voor het gebruik van voorzieningen

Paragraaf 4.1 Verschuldigdheid bijdrage voor voorzieningen

Artikel 4.1.1 Compensatie algemeen gebruikelijke kosten

Als een cliënt gebruik maakt van een algemene of maatwerkvoorziening, dan kan de aanbieder van deze voorziening een bijdrage vragen voor de kosten die onderdeel uitmaken van de voorziening maar feitelijk algemeen gebruikelijk zijn. Het gaat daarbij om kosten van bijvoorbeeld maaltijden, het doen van de was, kosten van vervoer die niet hoger zijn dan de kosten van het openbaar vervoer stadsvervoer, een reguliere toegangs- of lidmaatschapsprijs of bijdrage aan materiaalkosten bij een creatieve activiteit.

Het college maakt hierover afspraken met de aanbieder van de voorziening.

De aanbieder moet transparant zijn over de kosten die hij in rekening brengt en dit op een duidelijke en begrijpelijke manier kenbaar maken aan de cliënt die gebruik maakt van de voorziening. Dit kan op een bord in de instelling, op een website, met een brief of op een andere duidelijke wijze.

De gemeente zal bij het uitvoeren van het onderzoek en het opstellen van een plan van aanpak zoveel als mogelijk de kosten, welke verbonden zijn aan de in het plan van aanpak opgenomen voorzieningen, inzichtelijk maken voor de cliënt.

Artikel 4.1.2 Inkomensafhankelijke eigen bijdrage maatwerkvoorziening en pgb

De eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb is inkomens- en vermogensafhankelijk. De hoogte van de eigen bijdrage wordt begrensd door landelijk criteria, opgenomen in het Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015.

Voor een woningaanpassing van een minderjarig kind is een eigen bijdrage verschuldigd indien er door de woningaanpassing een waardevermeerdering heeft plaatsgevonden. De eigen bijdrage wordt dan in rekening gebracht op de waardevermeerdering van de woning. Om te bepalen of hier sprake van is zal er door het college nadere regels gesteld worden. Deze eigen bijdrage wordt in rekening gebracht bij de onderhoudsplichtige ouders, waaronder ook wordt verstaan de stiefouders en anderen die de jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden. Ook wordt tot de ouders gerekend de verwekker van een kind tegen wie een vaderschapsactie is toegewezen. Daarnaast kan de eigen bijdrage in rekening worden gebracht bij degene die samen met de ouder het gezag uitoefent over een jeugdige.

In de wet is opgenomen dat geen bijdrage is verschuldigd indien de ouders van het gezag over de cliënt zijn ontheven of ontzet.

In de wet is tevens opgenomen dat als ouders gescheiden wonen en er geen alimentatie is

bepaald, alleen die ouder bijdrageplichtig is die onmiddellijk voorafgaand aan de verstrekking van de woningaanpassing of het persoonsgebonden budget recht op kinderbijslag heeft.

In het derde lid is opgenomen dat voor een aantal voorzieningen geen eigen bijdrage verschuldigd is.

Voor het gebruik van Collectief Vraagafhankelijk Vervoer voor sociaal-recreatief is alleen een bijdrage verschuldigd door het college nader vast te stellen.

In de wet is geregeld dat voor cliëntondersteuning geen eigen bijdrage verschuldigd is. Aangezien een doventolk in het verlengde hiervan ligt, is ook voor de doventolk geen eigen bijdrage verschuldigd.

Artikel 4.1.3 Berekening eigen bijdrage maatwerkvoorziening en pgb

In het besluit maatschappelijke ondersteuning 2015 is opgenomen dat, afhankelijk van de situatie van de cliënt (AOW-gerechtigd of niet, alleenstaand of niet) een basisbedrag verschuldigd is. Heeft een cliënt een hoger bijdrageplichtig inkomen dan voor dit basisbedrag geldt, dan is de cliënt een percentage van dit meerdere inkomen verschuldigd als eigen bijdrage.

De hoogte van de eigen bijdrage wordt derhalve begrensd op grond van dit bijdrageplichtig inkomen.

Als er meerdere maatwerkvoorzieningen worden verstrekt, wordt de eigen bijdrage voor al deze maatwerkvoorzieningen samen begrensd door het bijdrageplichtige inkomen van de cliënt.

Zou de kostprijs van de voorziening per periode lager uitvallen dan de berekende eigen bijdrage op grond van inkomen en vermogen, dan wordt de eigen bijdrage over die periode gemaximeerd op de kostprijs.

In het tweede en derde lid is opgenomen hoe lang iemand een eigen bijdrage verschuldigd is. Bij dienstverlening geldt dat de eigen bijdrage verschuldigd is over iedere periode waarin dienstverlening is geboden. Ook als bijvoorbeeld een week geen dienstverlening is geboden, maar de andere weken wel, is een cliënt een eigen bijdrage verschuldigd. In hoeverre de kostprijs van de dienstverlening hierdoor wijzigt, is afhankelijk van het contract dat de gemeente met de dienstverlener heeft afgesloten.

Zodra de indicatie voor de dienstverlening wordt ingetrokken, vervalt ook de verschuldigdheid van de eigen bijdrage.

Voor een voorziening in natura is de eigen bijdrage verschuldigd zolang de cliënt in het bezit is van de voorziening. Als de kostprijs eerder is voldaan, eindigt de verplichting tot het betalen van de eigen bijdrage zodra de kostprijs is voldaan. Ditzelfde geldt voor de eigen bijdrage over een eenmalig pgb.

Bij een periodieke pgb-verstrekking is de cliënt een eigen bijdrage verschuldigd over iedere periode waarin een pgb is verstrekt.

Uitgangspunt is dat iedereen een financiële bijdrage levert voor een maatwerkvoorziening dan wel pgb. Echter om te voorkomen dat iemand zijn hele leven een eigen bijdrage moet betalen voor een dure maatwerkvoorziening dan wel pgb wordt de duur van de eigen bijdrage gemaximeerd door het college. Hierbij kan er per voorziening een andere periode gehanteerd worden. Dit is geregeld in het derde lid.

Als een persoon over een periode voor meerdere voorzieningen een eigen bijdrage is verschuldigd, dan komt de betaalde eigen bijdrage allereerst ten goede van de voorziening die incidenteel is verstrekt en waarvoor het college geen huur verschuldigd is. Op deze manier worden de kosten van deze voorziening als eerste "afbetaald".

De eigen bijdrage wordt vastgesteld en geïnd door het CAK.

De gemeente licht een cliënt voor omtrent de te betalen eigen bijdrage.

Paragraaf 4.2 Vaststelling kostprijs

Artikel 4.2.1 Vaststelling kostprijs pgb

De kostprijs van een pgb is altijd gelijk aan de hoogte van het pgb.

Artikel 4.2.2 Vaststelling kostprijs maatwerkvoorziening in natura

Bij een maatwerkvoorziening in natura zijn diverse situaties mogelijk:

- Er is sprake van een eenmalig verstrekte maatwerkvoorziening, anders dan voor dienstverlening, opvang of beschermd wonen. Bijvoorbeeld voor een woonvoorziening, rolstoel of scootmobiel.
Als de gemeente de maatwerkvoorziening inkoop, dan is de kostprijs gelijk aan de inkoopprijs die de gemeente verschuldigd zou zijn. Hier kunnen ook de onderhoudskosten bij inbegrepen zijn. In dat geval wordt de kostprijs derhalve afgeleid van de contracten die de gemeente heeft met leveranciers of wordt vastgesteld op basis van marktonderzoek of het opvragen van offertes.
Als de gemeente de maatwerkvoorziening huurt, dan wordt de kostprijs per periode vastgesteld en is deze gelijk aan de huurprijs die de gemeente per periode betaalt.
- Er is sprake van een voorziening voor dienstverlening, opvang of beschermd wonen. Een dergelijke voorziening wordt over meerdere periodes verstrekt, waardoor er geen eenmalig bedrag aan is op te hangen. De kostprijs wordt daarom per periode vastgesteld op de kosten die de gemeente op grond van een subsidierelatie of contract met de aanbieder verschuldigd is voor de dienstverlening, opvang of beschermd wonen.

Hoofdstuk 5 Kwaliteit, klachten en inspraak

Paragraaf 5.1 Kwaliteit

Artikel 5.1.1 Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning

In artikel 3.1 van de wet staat dat de aanbieder van een voorziening er zorg voor moet dragen dat een voorziening van goede kwaliteit is. De voorziening wordt in ieder geval:

- a. veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verstrekt;
- b. afgestemd op de reële behoefte van de cliënt en op andere vormen van zorg of hulp die de cliënt ontvangt;
- c. verstrekt in overeenstemming met de op de beroepskracht rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de professionele standaard;
- d. verstrekt met respect voor en inachtneming van de rechten van de cliënt.

In dit artikel worden de wettelijk vastgestelde kwaliteitseisen die worden gesteld aan de aanbieder verder uitgebreid. Zo worden er eisen gesteld aan de kwaliteit van de voorziening en de deskundigheid van het ingezette personeel.

De kwaliteitseisen worden opgenomen in de contracten die met de aanbieders worden afgesloten.

Ook wordt er op gewezen dat de hoofdaannemer er zorg voor draagt dat de door hem ingezette onderaannemers aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen.

Het college ziet toe op de naleving van de gestelde kwaliteitseisen onder andere door het instellen van een periodiek cliëntervaringsonderzoek. Uitgangspunt hierbij dat een cliënt in staat moet zijn om te beoordelen of een resultaat behaald wordt en daarmee ook de nodige kwaliteit.

De kwaliteitseisen hebben geen betrekking op de kwaliteit van de voorziening die een cliënt met een pgb inkoop.

De zorg die een cliënt in koopt met een pgb moet veilig, doeltreffend en doelgericht zijn. Het college weegt bij de beoordeling mee of de diensten, hulpmiddelen woningaanpassingen en andere maatregelen in redelijkheid geschikt zijn voor het doel waarvoor het pgb wordt verstrekt. De gemeente vraagt hiervoor de cliënt dit inzichtelijk te maken. Het college stelt hier nadere regels voor.

Artikel 5.1.2 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening door aanbieders

Het college is verplicht de tarieven die voor de dienstverlening, opvang en beschermd wonen worden vastgesteld op zodanige wijze vast te stellen dat er sprake is van een goede prijskwaliteitverhouding.

Dit artikel handelt over de tarieven van aanbieders. Aanbieders zijn volgens artikel 1.1. natuurlijke personen of rechtspersonen die jegens het college verplicht is een algemene of maatwerkvoorziening te leveren. Het gaat dus niet om dienstverleners die een cliënt met een pgb betaalt.

In het eerste lid wordt aangegeven waarmee het college in ieder geval rekening houdt bij de vaststelling van de tarieven.

- a. de aard en omvang van de verrichte taken;
- b. de personele kosten voor de inzet van voldoende geschoold en ervaren personeel in relatie tot de doelgroep aan wie de ondersteuning wordt geboden, waarbij sprake is van een reële mix van opleiding en ervaring;
- c. een redelijk percentage voor overheadkosten;
- d. een redelijke norm voor inzetbaarheid van personeel;
- e. non-productieve kosten, zoals werkoverleg, ziekte verlof en dergelijke.

De personele kosten zijn bijvoorbeeld afhankelijk van het type voorziening, de aard van de doelgroep of de ernst van de beperking. Bij "zwaardere" cliënten zal ook beter opgeleid of gespecialiseerd personeel nodig zijn, wat hogere kosten met zich meebrengt. De gemeente gaat uit van een reële mix van opleiding en ervaring van het personeel en de verplichtingen die er gelden op basis van CAO's.

Onder overheadkosten vallen kosten van personele ondersteuning (leidinggevenden, secretariaat, management & staf) en overige kosten (vervoer, ICT, communicatie, werkruimte, reserveringen, kapitaallasten, innovatie, administratieve lasten et cetera).

De inzetbaarheid van een medewerker wordt beïnvloed door zaken als ziekteverzuim, vakantie, verlof, studie, overlegtijd, reistijd, etc. Dit is niet voor alle functies gelijk.

In het tweede lid wordt aangegeven dat daarnaast kritisch wordt gekeken naar bezoldigingen en ontslagvergoedingen van medewerkers, bestuurders en toezichthouders. Als deze in een kalenderjaar boven de zogenaamde WNT-norm uitkomen, kan het college besluiten de vergoeding over dat kalenderjaar met dat meerdere te korten.

In het derde lid staan extra criteria voor het vaststellen van de juiste tarieven voor overige voorzieningen, zoals bijvoorbeeld voor de levering van trapliften en rolstoelen. Voor dit soort voorzieningen gelden andere kwaliteitseisen en worden ook andere taken van de leverancier verwacht.

Artikel 5.4 Melding calamiteiten en geweld

De aanbieder van een maatwerkvoorziening in de vorm van dienstverlening dient te handelen conform de regels en afspraken die gelden voor Meldcode huiselijk geweld en

kindermishandeling. Dit geldt ook voor het door het college aangewezen medewerkers waar inwoners zich kunnen melden.

De aanbieder en de medewerker heeft op grond van de wet een meldingsplicht bij de gemeentelijke toezichthouder.

Paragraaf 5.2 Klachten

Artikel 5.2.1 Klachten

De cliënt heeft de mogelijkheid om bij de gemeentelijke organisatie een klacht in te dienen over de wijze waarop hij bejegend wordt dan wel de wijze waarop de afhandeling van melding en aanvraag heeft plaats gevonden door een door het college aangewezen medewerkers.

Artikel 5.2.2 klachten aanbieders

Iedere aanbieder van een maatwerkvoorziening is verplicht te beschikken over een klachtenprocedure. Tot deze klachtenregeling kan ook behoren een cliënt ervaringsonderzoek.

Paragraaf 5.3 Medezeggenschap

Artikel 5.3.1. Medezeggenschap

Voor aanbieders van maatwerkvoorzieningen voor dienstverlening is het daarnaast verplicht om een regeling te treffen voor medezeggenschap. Dit zal in veel gevallen een cliëntenraad zijn. Op deze manier kunnen cliënten invloed uitoefenen op besluiten die voor hen van belang zijn.

De aanbieders zijn verplicht helder te maken hoe de medezeggenschap en klachtenregeling bij hun organisatie is geregeld.

Artikel 5.3.2 Betrokkenheid ingezetenen bij de uitvoering van de wet

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, derde lid, van de wet.

Het wordt aan het college overgelaten hoe invulling te geven aan de medezeggenschap van burgers. De Verordening Burger- en cliëntenparticipatie Wmo en WWB_{is} van toepassing tot het moment dat een nieuwe verordening wordt vastgesteld. Het uitgangspunt hierbij zal zijn dat de vertegenwoordiging zo breed als mogelijk binnen het sociaal domein moet worden vorm gegeven.

Hoofdstuk 6 Bestrijding misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet

Artikel 6.1 Tegengaan oneigenlijk gebruik

De raad zet in op het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.

Daartoe is in dit artikel een aantal maatregelen opgenomen die in dit kader in ieder geval van het college worden verwacht.

Het gaat bijvoorbeeld om een goede toegangsprocedure, resultaatsturing, monitoring en het aanwijzen van toezichthouders.

Ten aanzien van pgb-verstrekkingen speelt daarnaast een rol dat er sprake is van een trekkingsrecht: de cliënt krijgt het pgb niet in handen, maar de rekeningen worden gedeclareerd bij het SVB die deze vervolgens na controle uitkeert.

Artikel 6.3 Terugvordering

De terugvordering van een maatwerkvoorziening geschiedt op basis van de kostprijs van de maatwerkvoorziening.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat het college de maatwerkvoorziening terug te halen.

Ook een met een pgb betaalde voorziening kan het college in voorkomende terugvragen als het besluit tot verstrekking van het pgb is ingetrokken.

Hoofdstuk 7 Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 7.1. Evaluatie

Een evaluatie is van belang om te bepalen wat de werking van de verordening in de praktijk is. Daarom wordt er jaarlijks een evaluatie uitgevoerd van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid.

We willen in de beleidsevaluatie in ieder geval betrekken:

- a. Besteedde middelen (financiën)
- b. Het aantal mensen in zorg (producten)
- c. Behaalde resultaten op cliënt en aanbieders niveau (resultaten)
- d. Ontwikkeling van de participatiemaatschappij (maatschappelijke effecten)

Artikel 7.2 Indexering

Deze bepaling maakt het mogelijk om de bedragen die gebaseerd zijn op deze verordening te indexeren. Of daarvoor bijvoorbeeld de consumentenprijsindex (cpi) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) wordt genomen, of een andere index, kan per voorziening door het college worden bepaald.

Artikel 7.3. Nadere regels en hardheidsclausule

Mocht in bepaalde gevallen niet worden voorzien door de verordening, dan wordt het college alsnog de mogelijkheid geboden hier alsnog in te voorzien.

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de aanvrager afwijken van de bepalingen van deze verordening. Afwijken kan enkel ten gunste, niet ten nadelen van de aanvrager. Benadrukt wordt dat slechts in bijzondere gevallen gebruik gemaakt kan worden van de hardheidsclausule. Het college geeft bij toepassing van deze clausule duidelijk aan waarom van de verordening moet worden afgeweken.

Artikel 7.5 Overgangsbepalingen

In de wet is overgangsrecht opgenomen voor cliënten die vanuit de AWBZ onder de verantwoordelijkheid van de gemeente komen te vallen. Om die reden zijn voor deze doelgroep geen overgangsbepalingen opgenomen in deze verordening.

De overgangsbepalingen hebben slechts betrekking op de situatie waarin voor inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag voor ondersteuning is ingediend.

In het eerste lid is geregeld dat op een aanvraag die voor 1 januari 2015 is ingediend, maar waarop op 1 januari 2015 nog niet is beslist, de afhandeling geschiedt op basis van de deze verordening en dus met toepassing van de Wmo 2015.

In bezwaarprocedures is de regelgeving van toepassing die ten grondslag heeft gelegen aan het besluit waartegen bezwaar is ingediend.

In de verordening zijn eisen opgenomen die betrekking hebben op de werkwijze en organisatie van aanbieders van (maatwerk)voorzieningen. Er kan sprake zijn van een overeenkomst of subsidierelatie met een aanbieder die al voor de inwerkingtreding van deze verordening is ingegaan. In dat geval zullen niet altijd alle eisen zijn opgenomen die nu in de verordening zijn opgenomen. De eisen zullen dan pas kunnen worden opgenomen bij de verlenging van de overeenkomst of subsidierelatie of als er een nieuwe overeenkomst in werking treedt.

Een cliënt houdt recht op een lopende voorziening verstrekt op grond van de 'Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Hilvarenbeek 2007' totdat het college een nieuw besluit heeft genomen waarbij het besluit waarmee deze voorziening is verstrekt, wordt ingetrokken.

Het college heeft de bevoegdheid een besluit op grond van de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Hilvarenbeek 2007 te herzien met toepassing van deze verordening op de gronden:

- Vermeld in de toepasselijke Vmo 2015. Hiermee wordt onder andere bedoeld op de eigen bijdrage voor hulpmiddelen. Er zal een eigen bijdrage gevraagd gaan worden op meerdere hulpmiddelen welke in het verleden aan de cliënt zijn toegekend.
- Indien er wijzigingen plaats vinden in de omstandigheden waarop het besluit is gebaseerd. Dit kan aan de orde zijn als een cliënt aangeeft dat de hulp bij het huishouden verstrekt onder de 'Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Hilvarenbeek 2007' niet meer toereikend is. Dan zal onder het regiem van een nieuwe verordening een besluit wordende genomen.
- Indien uit een door het college uitgevoerd heronderzoek blijkt dat er met toepassing van deze verordening een afwijkend besluit zou zijn genomen. Het college zal regels opstellen op basis waarvan dit heronderzoek zal plaats vinden.